

แนวทางการฝึกอบรมวิชาชีพสำหรับทุกคน เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคน Vocational Training Guidelines for Everyone to Produce and Develop Manpower

กิตติศักดิ์ ชัยนัทรสุภาพ¹ ทศนีย์ ช่อเทียนทิพย์² ขจรศักดิ์ ศรีรัมย์³
Kittisak Chayansupap¹ Tassanee Chotientip² Kajohnsak Sirimai³

¹ นิสิตหลักสูตรดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาบัณฑิตกรรมการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

E-mail: kittisak.chay@rmutr.ac.th

² อาจารย์ประจำสาขาสาสาวิชาบัณฑิตกรรมการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

E-mail: cho.tasne@gmail.com

³ อาจารย์ประจำสาขาสาสาวิชาบัณฑิตกรรมการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

E-mail: big10082527@gmail.com

Received: 2024-08-15 Revised: 2024-9-24 Accepted: 2024-12-09

48

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อแสดงให้เห็นความสำคัญของการฝึกอบรมวิชาชีพเพื่อช่วยเสริมสร้างความเชื่อมโยงระหว่างการศึกษาและสถานการณ์จริงในตลาดแรงงาน โดยช่วยให้ผู้คนได้พัฒนาตัวเองให้มีความเชี่ยวชาญและมีความพร้อมในการทำงานในสาขางานที่ต้องการ นอกจากนี้ยังส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมและเศรษฐกิจของประเทศด้วยการมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับทักษะและความรู้ที่เป็นประสบการณ์จริง บทความนี้เสนอแนะแนวทางในการฝึกอบรมวิชาชีพ เพื่อตอบสนองการพัฒนากำลังคนและความยั่งยืนของประเทศ ซึ่งนำไปสู่การปรับปรุงประสิทธิภาพและความสามารถในการทำงานด้วยระบบการจัดการศึกษาสำหรับทุกคน ทุกที่ ทุกเวลา ทุกความต้องการ เพื่อตอบสนองรูปแบบการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น การเรียน (Studying) การฝึกอบรม (Training) และ การเรียนรู้ (Learning) เพิ่มโอกาสเข้าถึงการศึกษา เพิ่มโอกาสการฝึกทักษะ เพิ่มโอกาสการฝึกประสบการณ์อาชีพเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) ให้กับผู้เรียนใน 3 แนวทาง ดังนี้

1) การฝึกอบรมวิชาชีพในสถานศึกษาด้วยหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นแกนประถม-มัธยม เพื่อตอบสนองผู้เรียนวัยก่อนเข้าสู่สายอาชีพและโครงการห้องเรียนอาชีพ เพื่อตอบสนองผู้เรียนในระบบ ระดับชั้นมัธยมศึกษา

2) การฝึกอบรมวิชาชีพสำหรับวัยทำงาน ด้วยหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตและพัฒนาทักษะเพื่ออนาคต (Upskill/Reskill) เพื่อตอบสนองผู้เรียนในวัยทำงาน

3) การฝึกอบรมวิชาชีพด้วยตนเอง ด้วยหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นสำหรับอาชีพหลัก อาชีพรอง อาชีพใหม่ และรูปแบบการฝึกอบรมวิชาชีพรูปแบบใหม่ที่ทันสมัย เพื่อตอบสนองผู้เรียนตามอัธยาศัยที่ยอยู่นอกวัยเรียนและหลังเกษียณ

คำสำคัญ : แนวทางการฝึกอบรม วิชาชีพสำหรับทุกคน พัฒนากำลังคน

Abstract

This article aimed to demonstrate the importance of vocational training to help strengthen the link between education and real-world situations in the labor market. It helped people develop themselves to be proficient and ready to work in their desired field. It also promoted the development of the country's industry and economy by focusing on skills and knowledge that were practical experiences. This article proposed guidelines for vocational training to meet the country's manpower development and sustainability needs. This led to improved efficiency and productivity with an education system for all, anytime, and anywhere, with all needs to meet various learning styles, such as, studying, training, and learning as well as increased career experiences, training opportunities for lifelong learning for learners in 3 ways as the followings.

1) Vocational training in educational institutions providing short-term vocational courses at the primary and secondary levels, catering to the needs of pre-vocational learners, and vocational classroom programs, catering to the needs of learners in the secondary education system.

2) Vocational training for working age with short-term vocational courses for lifelong learning and skills development for the future (upskilling/reskilling) to meet the needs of working age learners.

3) Self-training with short-term vocational courses for the major and minor occupations, new careers and a modern vocational training model, and for learners beyond school age and after retirement.

Keywords : Training guidelines Profession for everyone Manpower development

องค์การสหประชาชาติ (United Nations: UN) ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาการศึกษา และทักษะอาชีพของเยาวชนทั่วโลก โดยตระหนักว่าการศึกษาและทักษะอาชีพเป็นเครื่องมือสำคัญ ในการลดความยากจนและสร้างความเสมอภาคในสังคมองค์การสหประชาชาติ ได้สนับสนุนให้ ประเทศสมาชิกพัฒนาระบบการศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพที่ตอบสนองต่อความต้องการของ ตลาดแรงงานและเศรษฐกิจโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว [1] ทั้งนี้ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญ กับการพัฒนาการศึกษาและทักษะอาชีพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง โดยมีการกำหนดนโยบาย และแผนการศึกษาแห่งชาติที่มุ่งเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพและสามารถแข่งขันได้ ในระดับสากล การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพเป็นหนึ่งในแนวทางที่สำคัญในการ พัฒนาทักษะอาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน [2] ส่วนกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ในการพัฒนาการศึกษาของประเทศไทยให้เป็น "การศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความรู้คู่คุณธรรม นำพาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน" โดยมี เป้าหมายหนึ่งในการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นสำหรับการทำงานและการดำรงชีวิตใน ศตวรรษที่ 21 การจัดการศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพเป็นกลไกหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถ พัฒนาทักษะอาชีพและเตรียมความพร้อมสำหรับการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ [3] สำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้กำหนดนโยบายการพัฒนาอาชีวศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษาประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567 ได้แก่ งานพัฒนาที่ 1 ส่งเสริมการเรียนรู้อาชีวศึกษา ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) ในด้านการขยายโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาอาชีวศึกษา (Vocational for All) การสร้างความตระหนักถึงสำคัญของอาชีวศึกษา และการพัฒนา หลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและตลาดแรงงาน และงานพัฒนาที่ 2 พัฒนาทักษะ วิชาชีพเพื่อลดภาระของผู้เรียนและผู้ปกครอง (Skill Certificate) ในด้านการพัฒนาทักษะและ สมรรถนะวิชาชีพ (Up-Skill, Re-Skill) ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายด้านการพัฒนาอาชีวศึกษาภายใต้ นโยบายการศึกษา “เรียนดี มีความสุข” ของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จุดมุ่งหมายหลักของนโยบายนี้คือการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาที่มีสมรรถนะสูง เพื่อ การพัฒนาประเทศโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะอาชีพ การเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ การสร้างโอกาสในการมีงานทำ และการส่งเสริมความร่วมมือกับภาคเอกชน นอกจากนี้ยังมีการปรับปรุงหลักสูตร พัฒนาระบบการวัดผล และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคดิจิทัล [4]

ประเทศไทยกำลังก้าวไปสู่ประเทศที่พัฒนา แต่ยังคงมีความต้องการแรงงานที่มีคุณภาพ และมาตรฐานสำหรับภาคการผลิตและบริการทุกส่วน ปัญหาการขาดแคลนแรงงานที่มีคุณภาพ และมาตรฐานดังกล่าวยังคงเป็นปัญหาสำคัญของการผลิตในภาคธุรกิจและบริการอย่างกว้างขวาง

และต่อเนื่องยาวนานในสถานการณ์จริงของตลาดแรงงานดังนั้น การฝึกอบรมวิชาชีพจึงเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในหลากหลายมิติ การฝึกอบรมไม่เพียงแต่ช่วยลดความยากจนและสร้างความเสมอภาคทางสังคม โดยเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นในการทำงานและสร้างรายได้แก่ประชาชน แต่ยังตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในยุคปัจจุบัน ช่วยลดปัญหาการว่างงานและเพิ่มโอกาสในการมีงานทำ นอกจากนี้ การฝึกอบรมยังเป็นการลงทุนที่คุ้มค่าในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีทักษะ ความรู้ และสมรรถนะที่สูงขึ้นสามารถแข่งขันได้ในระดับสากล ซึ่งจะเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญของเศรษฐกิจประเทศ นอกเหนือจากความรู้ทางวิชาการ การฝึกอบรมวิชาชีพยังมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เช่น ทักษะด้านเทคโนโลยี ทักษะทางสังคม และทักษะในการแก้ปัญหา อีกทั้งยังส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในยุคที่ความรู้และเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ดังนั้น แนวทางการฝึกอบรมวิชาชีพสำหรับทุกคนเพื่อผลิตและพัฒนาากำลังคนในด้านวิชาชีพเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยนำความรู้ในทางทฤษฎีอันเป็นสากลและภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับทุกคน ทุกที่ทุกเวลา ทุกความต้องการให้มีความรู้ความสามารถในทางปฏิบัติ มีทักษะแรงงานและการสร้างโอกาสอาชีพให้กับประชาชน และมีสมรรถนะอาชีพจนสามารถนำไปประกอบอาชีพโดยอิสระเพื่อรองรับความขาดแคลนกำลังแรงงาน

1.แนวคิดการฝึกอบรมวิชาชีพ

แนวทางหรือกรอบความคิดที่ใช้เป็นพื้นฐานในการออกแบบ วางแผน และดำเนินการฝึกอบรม เพื่อให้การฝึกอบรมมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งหลักการและแนวคิดเหล่านี้จะช่วยให้การฝึกอบรมวิชาชีพสามารถพัฒนาความรู้ ทักษะ และสมรรถนะของผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้อย่างเหมาะสมและตอบสนองความต้องการของนายจ้างและสถานประกอบการ การจัดการฝึกอบรมวิชาชีพควรมุ่งเน้นไปที่การประยุกต์ใช้ความรู้การพัฒนาวิชาชีพและมุ่งเน้นที่การพัฒนาผู้เรียนหรือผู้เข้ารับการอบรมให้มีทักษะฝีมือและความรู้ที่จำเป็นสำหรับตลาดแรงงานในปัจจุบัน การฝึกอบรมวิชาชีพสามารถเสริมสร้างความพร้อมในการทำงานและเพิ่มโอกาสทางอาชีพให้กับผู้เรียนเพื่อการ (Upskill/Reskill) เป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพในการลดระยะเวลาและพัฒนาแรงงาน โดยมุ่งเน้นการเพิ่มทักษะและความรู้ที่ต้องการในสาขางานหรืออุตสาหกรรมที่กำลังเติบโตอย่างรวดเร็ววัตถุประสงค์หลักของการฝึกอบรมวิชาชีพ เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนสำหรับการประกอบอาชีพในสาขาที่เลือก โดยการศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. แผนการศึกษาชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 ที่สอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีเป้าหมายในการพัฒนาการศึกษาในทุกระดับและทุกประเภท มีแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

ในทุกระดับ ซึ่งรวมถึงการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะและความรู้ที่จำเป็นสำหรับการทำงานและการใช้ชีวิต ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต สร้างความเท่าเทียมทางการศึกษา โดยให้ทุกคนมีโอกาสเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและเศรษฐกิจ มุ่งเน้นการพัฒนากำลังคนให้มีทักษะที่จำเป็นสำหรับการทำงานในยุคปัจจุบันและอนาคต ส่งเสริมการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพในสาขาที่ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน ส่งเสริมการบูรณาการการศึกษากับการทำงาน เพื่อให้ผู้เรียนมีประสบการณ์และทักษะที่จำเป็นสำหรับการทำงานจริง ส่งเสริมการฝึกอบรมวิชาชีพในสถานประกอบการ ซึ่งสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ ประกอบด้วย 3 ยุทธศาสตร์ดังนี้ ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การผลิตและพัฒนาากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ยุทธศาสตร์ที่ 4 : การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา [2]

2. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นหน่วยงานของรัฐที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ มีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการจัดการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรมวิชาชีพที่มีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ ดังนี้ มาตรา 6 กำหนดให้การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ เพื่อผลิตและพัฒนาากำลังคนด้านวิชาชีพให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน มาตรา 7 การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพซึ่งให้จัดได้ในสถานศึกษาอาชีวศึกษา มาตรา 8 กำหนดรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ ซึ่งรวมถึงการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาระบบทวิภาคี โครงการห้องเรียนอาชีพสามารถจัดอยู่ในรูปแบบการศึกษานอกระบบแบบมีชั้นเรียน และมาตรา 9 คณะกรรมการการอาชีวศึกษาอาจกำหนดหลักสูตรที่จัดให้ความรู้ ซึ่งสถานศึกษาอาชีวศึกษาจัดให้มีการฝึกอบรมวิชาชีพ ซึ่งรวมถึงการฝึกอาชีพระยะสั้น การฝึกอาชีพเพื่อพัฒนาฝีมือแรงงาน และการฝึกอาชีพเพื่อการประกอบอาชีพอิสระสามารถจัดอยู่ในรูปแบบการฝึกอาชีพระยะสั้นหรือการฝึกอาชีพเพื่อการประกอบอาชีพอิสระ [5] สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาอาชีวศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567 ได้แก่ งานพัฒนาที่ 1 ส่งเสริมการเรียนรู้อาชีวศึกษาทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) ในด้านการขยายโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาอาชีวศึกษา (Vocational for All) การสร้างความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของอาชีวศึกษา และการพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและตลาดแรงงาน และงานพัฒนาที่ 2 พัฒนาทักษะวิชาชีพเพื่อลดภาระของผู้เรียนและผู้ปกครอง (Skill Certificate) ในด้านการพัฒนาทักษะและสมรรถนะวิชาชีพ (Up-Skill, Re-Skill) ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายด้านการพัฒนาอาชีวศึกษายาใต้ นโยบายการศึกษา “เรียนดี มีความสุข” ของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จุดมุ่งหมายหลักของนโยบายนี้คือการผลิตและพัฒนาากำลังคนอาชีวศึกษาที่มีสมรรถนะสูง เพื่อ

การพัฒนาประเทศโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะอาชีพ การเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ การสร้างโอกาสในการมีงานทำ และการส่งเสริมความร่วมมือกับภาคเอกชน นอกจากนี้ยังมีการปรับปรุงหลักสูตร พัฒนาระบบการวัดผล และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคดิจิทัล [4]

3. แนวคิดในการฝึกอบรมวิชาชีพมีบทบาทสำคัญในการยกระดับกำลังคนที่ใช้แรงงานที่มีมาตรฐานและตรงความต้องการของสถานประกอบการ โดยเฉพาะในยุคที่เทคโนโลยีและอุตสาหกรรมเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ขั้นตอนที่สามารถนำเข้ามาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรระยะสั้นเพื่อ Upskill/Reskill มีขั้นตอนดังนี้

1) วางแผนและการวิเคราะห์เพื่อระบุความต้องการของการอบรมและการพัฒนาที่เหมาะสมสำหรับองค์กรและแรงงาน โดยใช้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับแนวโน้มของอุตสาหกรรมและความต้องการของตลาดแรงงาน

2) ออกแบบหลักสูตรที่เน้นการพัฒนาทักษะและความรู้ที่เป็นประโยชน์ในการทำงาน ซึ่งอาจรวมถึงการใช้เทคโนโลยีการเรียนรู้ออนไลน์หรือการสร้างเนื้อหาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน

3) การใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ออนไลน์และการสร้างแพลตฟอร์มการเรียนรู้ที่สะดวกสบายและใช้งานได้ง่ายสำหรับผู้เรียน

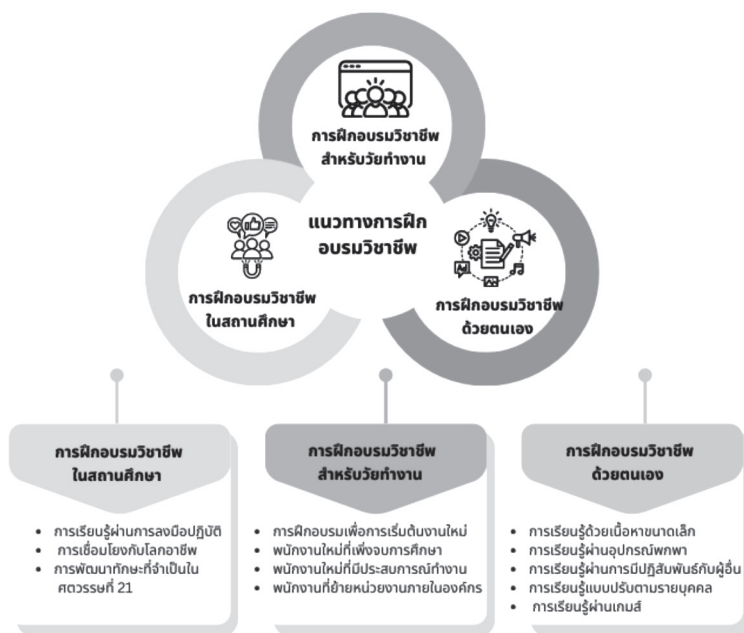
4) การสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิตการสนับสนุนและสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิต เช่น การสร้างพื้นที่สังคมออนไลน์หรือชุมชนการเรียนรู้ที่เปิดกว้างสร้างโอกาสให้แรงงานและองค์กรสามารถแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์กันได้ โดยการสนับสนุนการทำงานที่มีการเรียนรู้ร่วมกันและการพัฒนาองค์กรเช่นเดียวกัน

5) การวัดและประเมินผลของการฝึกอบรมเพื่อให้ทราบถึงความสำเร็จและประสิทธิภาพของหลักสูตร เพื่อปรับปรุงและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในอนาคตการพัฒนาหลักสูตรระยะสั้นเพื่อ Upskill/Reskill ไม่เพียงแต่ช่วยให้แรงงานมีความพร้อมที่จะทำงานในสาขาหรืออุตสาหกรรมใหม่ แต่ยังเป็นการลดระยะเวลาและภาระในการปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงานและเทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ [6,7,8,9] นอกจากนี้การฝึกอบรมวิชาชีพยังเป็นกระบวนการพัฒนาความรู้ ทักษะ และสมรรถนะของบุคคลเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานในสายอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การฝึกอบรมวิชาชีพมีบทบาทสำคัญในการเตรียมความพร้อมของบุคคลให้เข้าสู่ตลาดแรงงาน ตลอดจนการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรที่มีอยู่แล้วให้สามารถปรับตัวและรับมือกับความเปลี่ยนแปลงในโลกของการทำงานได้อย่างทันท่วงที โดยวัตถุประสงค์หลักของการฝึกอบรมวิชาชีพ มีดังนี้ 1) เพิ่มโอกาสในการจ้างงานการฝึกอบรมวิชาชีพช่วยให้บุคคลมีทักษะที่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ทำให้มีโอกาสในการได้งานทำและเติบโตในสายอาชีพมากขึ้น 2) เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน การฝึกอบรมวิชาชีพช่วยให้บุคลากรมีความรู้และทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน ทำให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและ

ประสิทธิภาพมากขึ้น 3) ส่งเสริมการพัฒนาตนเอง การฝึกอบรมวิชาชีพเป็นโอกาสให้บุคคลได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ พัฒนาทักษะ และเพิ่มพูนความรู้ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาตนเองและเติบโตในสายอาชีพ 4) เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ในยุคที่การแข่งขันสูง การฝึกอบรมวิชาชีพช่วยให้บุคคลและองค์กรมีขีดความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้น [10]

สรุปได้ว่าแนวคิดการฝึกอบรมวิชาชีพเป็นกุญแจสำคัญในการสร้างแรงงานที่มีทักษะตรงตามความต้องการของตลาด และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งจะช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ ความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญ โดยภาคเอกชนควรมีส่วนร่วมในการออกแบบหลักสูตรและจัดหาโอกาสในการฝึกงาน ส่วนภาครัฐควรกำหนดนโยบายและให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ การพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพจะช่วยเพิ่มทักษะแรงงาน ลดปัญหาการขาดแคลนแรงงานเฉพาะทาง เพิ่มความสามารถในการปรับตัวรวมถึงคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ซึ่งจะส่งผลดีต่อขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ

2. แนวทางการฝึกอบรมวิชาชีพ

ภาพที่ 1 แผนภาพแสดงแนวทางการฝึกอบรมวิชาชีพ แสดงให้เห็นถึงรูปแบบการฝึกอบรมที่หลากหลายและปัจจัยที่ควรพิจารณาในการออกแบบหลักสูตรฝึกอบรม [1]

2.1 การฝึกอบรมวิชาชีพในสถานศึกษา

การฝึกอบรมวิชาชีพในสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นการเสริมสร้างความรู้ ทักษะ และสมรรถนะอาชีพ เพื่อเปิดโอกาสในการเข้าสู่อาชีพที่ตรงกับความสนใจและความถนัดของแต่ละบุคคล การฝึกอบรมวิชาชีพที่มีประสิทธิภาพควรนำวิธีการที่หลากหลายมาประยุกต์ใช้ เพื่อให้นักเรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่รอบด้านและสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตจริงได้มีวิธีการสำคัญ 3 ประการ ดังนี้

1. การเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ (Experiential Learning) ให้นักเรียนได้สัมผัสประสบการณ์จริงในวิชาชีพที่สนใจ ผ่านกิจกรรมต่างๆ เช่น การจำลองสถานการณ์ การฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการจริง หรือการทำโครงการวิชาชีพ ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจและเห็นภาพของอาชีพที่ตนสนใจได้อย่างชัดเจนมากขึ้น
2. การเชื่อมโยงกับโลกอาชีพ (Career Connections) สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับโลกอาชีพและความเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ในห้องเรียน ผ่านกิจกรรมต่างๆ เช่น การเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญมาบรรยาย การจัดกิจกรรมศึกษาดูงานในสถานประกอบการ หรือการจัดกิจกรรมแนะแนวอาชีพ เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสสำรวจและเรียนรู้อาชีพที่หลากหลาย
3. การพัฒนาทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills) มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับการทำงานในโลกยุคใหม่ เช่น ทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การทำงานร่วมกัน และทักษะการสื่อสาร ซึ่งทักษะเหล่านี้จะช่วยให้นักเรียนมีความพร้อมที่จะเผชิญกับความท้าทายต่างๆ ในโลกอาชีพ

แนวทางการฝึกอบรมวิชาชีพนี้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพแบบบูรณาการ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายได้เรียนรู้และฝึกทักษะวิชาชีพในโครงการห้องเรียนอาชีพ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ในการปฏิบัติงานจริง พัฒนาทักษะอาชีพที่จำเป็น และเตรียมความพร้อมสำหรับการเข้าสู่โลกของการทำงาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพโครงการห้องเรียนอาชีพ โดยเน้นการบูรณาการการเรียนรู้ในห้องเรียนกับการฝึกปฏิบัติงานจริง นอกจากนี้ ยังได้จัดทำแนวทางการจัดการศึกษานอกระบบแบบมีชั้นเรียน และการจัดการศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพรูปแบบโครงการห้องเรียนอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยมี 3 รูปแบบ ได้แก่ 1) การอบรมวิชาชีพระยะสั้นโดยสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 2) การสะสมผลการเรียน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาร่วมกับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) การร่วมพัฒนารายวิชา สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมกับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา [13]

สรุปได้ว่าการจัดการฝึกอบรมวิชาชีพในสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ควรคำนึงถึงหลักการ และแนวทางที่กล่าวมาข้างต้น และปรับให้เหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักเรียนแต่ละคน ควรมุ่งเน้นการพัฒนาให้นักเรียนมีความพร้อมทั้งในด้านทักษะวิชาชีพ ทักษะที่จำเป็นในศตวรรษ ที่ 21 และความเข้าใจเกี่ยวกับโลกอาชีพ เพื่อให้พวกเขาสามารถเติบโตและประสบความสำเร็จใน เส้นทางอาชีพที่ตนเองเลือก

2.2 การฝึกอบรมวิชาชีพสำหรับวัยทำงาน

การฝึกอบรมวิชาชีพสำหรับวัยทำงาน หรือที่เรียกว่า Upskill/Reskill เพื่อยกระดับ ทักษะ พัฒนาตนเอง สู่ความสำเร็จในยุคดิจิทัล กำลังเป็นที่ต้องการอย่างมากในปัจจุบัน เนื่องจาก โลกของการทำงานมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เทคโนโลยีใหม่ๆ เกิดขึ้นตลอดเวลา และความ ต้องการของตลาดแรงงานก็ปรับเปลี่ยนไปตามยุคสมัย การฝึกอบรมเหล่านี้จึงเป็นเครื่องมือสำคัญ ที่ช่วยให้วัยทำงานสามารถพัฒนาทักษะที่จำเป็น ตอบสนองต่อความต้องการของตลาด และ เพิ่มโอกาสในการเติบโตในหน้าที่การงาน โดยประโยชน์ของการฝึกอบรมวิชาชีพสำหรับวัยทำงาน ไม่ได้เป็นเพียงแค่การเพิ่มพูนความรู้และทักษะ แต่ยังมีประโยชน์ในด้านอื่นๆ อีกมากมาย เช่น 1) เพิ่มโอกาสในการทำงานและความก้าวหน้าในอาชีพ เมื่อคุณมีทักษะที่ตรงกับความต้องการของตลาด คุณจะมีความได้งานที่ดีขึ้น และมีโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงานมากขึ้น 2) เพิ่มความสามารถ ในการแข่งขัน ในตลาดแรงงานในโลกที่การแข่งขันสูง การมีทักษะที่โดดเด่นจะช่วยให้คุณแตกต่าง จากผู้สมัครคนอื่น ๆ 3) ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้ไม่ควรหยุดอยู่แค่ในห้องเรียนซึ่ง การฝึกอบรมวิชาชีพจะช่วยให้คุณพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และพร้อมรับมือกับความเปลี่ยนแปลง ต่างๆ 4) เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน มีทักษะและความรู้ใหม่ๆ จะช่วยให้คุณทำงานได้อย่างมี ประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น 5) ปรับตัวเข้ากับยุคดิจิทัล การฝึกอบรมจะช่วยให้คุณมีความรู้ และทักษะที่จำเป็นในการทำงานในยุคดิจิทัล ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการเติบโตในโลกการทำงาน ปัจจุบัน

การฝึกอบรมวิชาชีพสำหรับวัยทำงาน สามารถแบ่งออกเป็นหลายประเภทตาม วัตถุประสงค์และกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

1. การฝึกอบรมเพื่อการเริ่มต้นงานใหม่ (Orientation Training) มุ่งเน้นให้พนักงานใหม่ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับองค์กร วัฒนธรรมองค์กร ระบบงาน และขั้นตอนการปฏิบัติงานต่างๆ
2. การฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพ (Skill Development Training) มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะและความสามารถในการทำงานของพนักงานให้สูงขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพใน การทำงานและความก้าวหน้าในอาชีพ
3. การฝึกอบรมเพื่อเพิ่มเติมองค์ความรู้ใหม่ (Unfamiliar Knowledge Training) มุ่งเน้นการให้ความรู้ใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานหรือเทคโนโลยีใหม่ๆ แก่พนักงาน เพื่อให้สามารถ ปรับตัวและรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในโลกของการทำงานได้

การออกแบบและการจัดการฝึกอบรมที่มีประสิทธิภาพต้องคำนึงถึงปัจจัยหลายด้าน เช่น ความต้องการขององค์กร ความต้องการพัฒนาของพนักงานแต่ละคน งบประมาณ และทรัพยากรที่มีอยู่ นอกจากนี้ การประเมินผลการฝึกอบรมอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้ทราบถึงประสิทธิผลของการฝึกอบรม และสามารถนำข้อมูลไปปรับปรุงการฝึกอบรมในครั้งต่อไปได้ [15,20]

การฝึกอบรมวิชาชีพสำหรับวัยทำงานเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในยุคปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นการ Upskill หรือ Reskill การฝึกอบรมจะช่วยให้คุณพัฒนาตนเอง เพิ่มโอกาสในการทำงาน และเติบโตในหน้าที่การงานได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

2.3 การฝึกอบรมวิชาชีพด้วยตนเอง

การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Directed Learning) คือกระบวนการที่ผู้เรียนเป็นผู้กำหนดเป้าหมาย วางแผน และลงมือเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะวิชาชีพเป็นก้าวสำคัญสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยใช้ทรัพยากรและเครื่องมือต่างๆ ที่มีอยู่ เช่น หนังสือ บทความออนไลน์ คอร์สเรียนออนไลน์ หรือแม้แต่การฝึกปฏิบัติจริง วิธีการนี้เน้นให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเอง และสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งในยุคที่ข้อมูลและทรัพยากรการเรียนรู้มีอยู่มากมายและเข้าถึงได้ง่าย [16] แนวคิดนี้สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาอาชีวศึกษา ประจำปี 2567 ที่มีเป้าหมายในการส่งเสริมการเรียนรู้อาชีวศึกษาทุกที่ ทุกเวลา (Anywhere Anytime) โดยการพัฒนาแพลตฟอร์มและสื่อการเรียนรู้อาชีวศึกษา ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงเนื้อหา บทเรียน และกิจกรรมต่างๆ ได้สะดวก ทุกที่ ทุกเวลา [4,17]

เป้าหมายและประโยชน์ของการเรียนรู้ด้วยตนเองการเรียนรู้ด้วยตนเองเหมาะสำหรับผู้เรียนที่ว่างงาน ผู้ที่อยู่นอกรั้วเรียน และผู้ที่เกษียณอายุแล้ว โดยหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นหรือโปรแกรมการเรียนรู้ที่ออกแบบมาเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ที่ต้องการพัฒนาทักษะใหม่ๆ เพื่อเปลี่ยนอาชีพ (อาชีพใหม่) สำรวจความสนใจในอาชีพใหม่ (อาชีพรอง) พัฒนาทักษะใน อาชีพปัจจุบัน (อาชีพหลัก) การเรียนรู้ด้วยตนเองส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามความสะดวกและความสนใจของตนเอง นอกจากนี้ ยังเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองและเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง ประโยชน์ของการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถแบ่งได้ ดังนี้ 1) การเพิ่มโอกาสในการทำงาน ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นสำหรับการทำงานในอาชีพใหม่ หรือเพิ่มโอกาสในการทำงานอิสระ 2) ส่งเสริมคุณภาพชีวิต ผู้เรียนได้ร่วมกิจกรรมที่สร้างสรรค์และมีส่วนร่วมในสังคมมากขึ้น 3) ตอบสนองความต้องการเฉพาะบุคคล ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนในสิ่งที่สนใจและเรียนรู้ในเวลาที่เหมาะสม [18] ซึ่งมีรูปแบบใหม่ของการฝึกอบรมวิชาชีพด้วยตนเอง ดังนี้ 1) การเรียนรู้ด้วยเนื้อหาขนาดเล็ก (Microlearning) เน้นการเรียนรู้เฉพาะจุดในเวลาอันสั้น เช่น วิดีโอสั้นๆ อินโฟกราฟิก, พอดแคสต์, หรือแบบทดสอบสั้นๆ 2) การเรียนรู้ผ่านอุปกรณ์พกพา (Mobile Learning) ใช้สมาร์ทโฟนหรือแท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้

ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงเนื้อหาได้ทุกที่ทุกเวลา 3) การเรียนรู้ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น (Social Learning) แลกเปลี่ยนความรู้ในกลุ่มออนไลน์, ถามตอบในฟอรัม, หรือเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญผ่านโซเชียลมีเดีย 4) การเรียนรู้แบบปรับตามรายบุคคล (Adaptive Learning) ปรับเนื้อหาและกิจกรรมให้เหมาะสมกับความรู้และความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน 5) การเรียนรู้ผ่านเกมส์ (Gamification): นำองค์ประกอบของเกมส์มาใช้ในการเรียนรู้ เพื่อเพิ่มความสนุกสนานและแรงจูงใจ [19,20]

การฝึกอบรมวิชาชีพด้วยตนเอง (Self-training) เป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพในการช่วยให้ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนรู้ ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และเพิ่มโอกาสในการทำงาน นอกจากนี้ รูปแบบใหม่ๆ ของการฝึกอบรมวิชาชีพด้วยตนเองยังช่วยให้การเรียนรู้น่าสนใจและเข้าถึงได้ง่ายยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างมากสำหรับผู้เรียนในยุคปัจจุบัน

3. ผลลัพธ์ของการฝึกอบรมวิชาชีพ

การฝึกอบรมวิชาชีพเป็นกระบวนการพัฒนาความรู้ ทักษะ และสมรรถนะของบุคคล เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานในสายอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น ซึ่งมีประโยชน์ทั้งต่อตัวบุคคล องค์กร และสังคมโดยรวมโดยแบ่งเป็นประโยชน์ดังนี้

1) ประโยชน์ต่อบุคคลเพิ่มโอกาสในการได้งานทำ ผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมวิชาชีพจะมีทักษะและความรู้ที่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ทำให้มีโอกาสในการได้งานทำสูงกว่าการฝึกอบรมช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน ทำให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นผู้เรียนที่มีความรู้และทักษะสูงจะมีโอกาสในการเลื่อนตำแหน่งและได้รับค่าตอบแทนที่สูงขึ้นจากการได้รับการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะใหม่ๆ ช่วยเพิ่มความมั่นใจในตนเองและความสามารถในการทำงาน

2) ประโยชน์ต่อองค์กรเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานขององค์กร พนักงานที่มีความรู้และทักษะสูงจะสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งส่งผลดีต่อประสิทธิภาพโดยรวมขององค์กรลดต้นทุนการดำเนินงานพนักงานที่มีทักษะสูงจะสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพลดความผิดพลาด และลดความจำเป็นในการจ้างพนักงานเพิ่มเติมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับองค์กรที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรจะมีภาพลักษณ์ที่ดีในสายตาของพนักงาน ลูกค้า และสังคม

3) ประโยชน์ต่อสังคมเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ การพัฒนาทักษะของแรงงานเป็นปัจจัยสำคัญในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในเวทีโลกลดปัญหาการว่างงานการฝึกอบรมวิชาชีพช่วยให้ผู้ที่ว่างงานมีทักษะที่จำเป็นในการหางานทำได้

ง่ายขึ้น ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ [21]

สรุปได้ว่าผลลัพธ์ของการฝึกอบรมวิชาชีพกล่าวถึงประโยชน์ของการฝึกอบรมวิชาชีพ ซึ่งส่งผลดีต่อทั้งบุคคล องค์กร และสังคม โดยช่วยเพิ่มโอกาสในการได้งานและความก้าวหน้าในอาชีพสำหรับบุคคล ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนสำหรับองค์กร และช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและลดปัญหาการว่างงานในระดับสังคม สรุปคือ การฝึกอบรมวิชาชีพเป็นการลงทุนที่คุ้มค่าสำหรับทุกฝ่าย

บทสรุป

บทความนี้เน้นย้ำถึงความสำคัญของการฝึกอบรมวิชาชีพในการแก้ปัญหาการขาดแคลนแรงงานที่มีคุณภาพและมาตรฐานในประเทศไทย โดยมีเป้าหมายเพื่อเชื่อมโยงการศึกษากับความต้องการของตลาดแรงงาน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะและความรู้ที่จำเป็นต่อการทำงานจริง และพัฒนาอุตสาหกรรมและเศรษฐกิจของประเทศ ผู้เขียนได้เสนอแนวทางการฝึกอบรมวิชาชีพที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนในทุกช่วงวัยและทุกระดับการศึกษา ได้แก่

1. การฝึกอบรมวิชาชีพในสถานศึกษามุ่งเน้นหลักสูตรระยะสั้นสำหรับนักเรียนก่อนวัยทำงานและในระดับมัธยมศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมสู่สายอาชีพ
2. การฝึกอบรมวิชาชีพสำหรับวัยทำงาน เน้นหลักสูตรระยะสั้นเพื่อพัฒนาทักษะ Upskill/Reskill ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน
3. การฝึกอบรมวิชาชีพด้วยตนเอง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกวัยเข้าถึงหลักสูตรระยะสั้นเพื่อพัฒนาทักษะในอาชีพหลัก อาชีพเสริม หรืออาชีพใหม่

แนวทางเหล่านี้ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) ผ่านการเรียนรู้ การฝึกอบรม และการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการศึกษา การฝึกทักษะ และประสบการณ์จริงให้กับผู้เรียนการฝึกอบรมวิชาชีพจึงเป็นเสมือนเครื่องมือและความหวังของการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาในการพัฒนาคุณภาพแรงงาน เป็นการเพิ่มโอกาสที่จะสามารถในการสร้างรายได้หรือมีสภาพชีวิตที่ดีขึ้นไม่ว่าจะเป็นงานนำทักษะ ความรู้ และสมรรถนะที่สำคัญมาเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเอง พัฒนาองค์กร และพัฒนาสถานศึกษาได้อย่างต่อเนื่องในระยะยาวต่อไปในอนาคต โดยการสร้างแรงงานที่มีทักษะตรงตามความต้องการของตลาด เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน

สรุปได้ว่าความสำคัญของแนวทางการฝึกอบรมวิชาชีพเพื่อก้าวสำคัญสู่โลกอาชีพในยุคใหม่ การฝึกอบรมวิชาชีพ ถือเป็นกุญแจสำคัญที่ช่วยเปิดประตูสู่โลกอาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคปัจจุบันที่ทักษะและความรู้มีความสำคัญและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว แนวทางการฝึกอบรม

วิชาชีพที่กล่าวถึง มุ่งเน้นการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่ตอบโจทย์ความต้องการของโลกอาชีพในปัจจุบันและอนาคต การฝึกอบรมวิชาชีพเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาศักยภาพและเพิ่มขีดความสามารถในการทำงาน ทักษะที่ได้จากการฝึกอบรมจะช่วยให้บุคลากรปรับตัวและเติบโตไปพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคดิจิทัลได้อย่างยั่งยืน การเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง การเชื่อมโยงกับโลกอาชีพ และการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนมีความพร้อมที่จะเผชิญกับความท้าทายต่างๆ ในโลกอาชีพและประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพอนาคต

บรรณานุกรม

- [1] United Nations. (2015). Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development. New York: United Nations.
- [2] สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 – 2579 . กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- [3] กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- [4] สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2567). นโยบายการพัฒนาอาชีวศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- [5] “พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551,”. (26 กุมภาพันธ์ 2551). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 125 ตอนที่ 43 ก. หน้า4.
- [6] ลภัสรดา ธนพันธ์. (2565). การพัฒนาหลักสูตรระยะสั้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุและกลไกเข้าสู่ระบบปริญญาผ่านระบบธนาคารหน่วยกิตและการเทียบโอน (Doctoral dissertation, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย). <http://doi.org/10.58837/CHULA.THE.2022.1039>.
- [7] OECD. (2023).Foreword. OECD reviews of vocational education and training, doi: 10.1787/0908eb0a-en
- [8] Gupta, S., & Dutta, A. (2021). Upskilling and reskilling the workforce for the digital age: An empirical study. Journal of Business Research, 132, 628-640.
- [9] Kim, K., & Lee, J. (2019). Designing effective training programs for adult learners: A case study of a Korean company. Human Resource Development International, 22(3), 330-347.

- [10] Liu, S., & Tymon, A. (2020). The impact of industry 4.0 on the employability of graduates: A systematic literature review. *Sustainability*, 12(18), 7564.
- [11] ประชาชาติ ชัยพรหม. (2020). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะการแก้ปัญหาของนักเรียนโรงเรียนบ้านโนนแต่สังัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. *วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด*, 15(3), 102-113.
- [12] กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). แนวทางการดำเนินงานโครงการห้องเรียนอาชีพ. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- [13] สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2564). แนวทางการจัดการศึกษารูปแบบการศึกษานอกระบบ แบบมีชั้นเรียน. กระทรวงศึกษาธิการ.
- [14] Bauer, T. N., Erdogan, B., Bodner, T., Truxillo, D. M., & Tucker, J. S. (2019). New-comer adjustment during organizational socialization: A meta-analytic review of antecedents, outcomes, and methods. *Journal of Applied Psychology*, 104(12), 1423–1447.
- [15] Salas, E., Tannenbaum, S. I., Kraiger, K., & Smith-Jentsch, K. A. (2019). *The science of training and development in organizations: What matters in practice*. Routledge.
- [16] Knowles, M. S. (2020). *The adult learner: The definitive classic in adult education and human resource development* (9th ed.). Routledge.
- [17] Cunningham, I. (2021). Self-directed learning. In *The Palgrave handbook of workplace learning and development* (pp. 287-304). Palgrave Macmillan, Cham.
- [18] Reimers, F. M., & Schleicher, A. (2020). A framework to guide an education response to the COVID-19 Pandemic of 2020. OECD.
- [19] Iqbal, F., & Qureshi, I. A. (2020). Microlearning: A new trend in learning. *Journal of Educational Technology*, 17(1), 1-10.
- [20] Crompton, H. (2019). Mobile learning: Transforming the delivery of education and training. *Journal of Learning for Development*, 6(1), 1-12.
- [21] Noe, R. A. (2020). *Employee training and development* (8th ed.). McGraw-Hill Education.

อ้างอิงจากรูปภาพ

- [1] กิตติศักดิ์ ชัยนตร์สุภาพ. (2567). แผนภาพแสดงแนวทางการฝึกอบรมวิชาชีพ แสดงให้เห็นถึงรูปแบบการฝึกอบรมที่หลากหลายและปัจจัยที่ควรพิจารณาในการออกแบบหลักสูตรฝึกอบรม [แผนภาพ].